

İnsan mı Bilgisayar mı?

Oyunun 16. hamlesine gelindi ve Derin Mavi düşünüyor. Ya da Derin Mavi'nin 512 işlemcisi saniyede 200 milyon konumu gözden geçirerek Derin Mavi'nin düşündüğü izlenimini yaratıyor. Aslında düşünen Derin Mavi değil, IBM'in bir yıl önce Dünya Şampiyonu Garry Kasparov'la oynadığı altı maçlık oyunun ilkinin alarak insanlığın kendisine olan güvenini sarsan Derin Mavi'nin yeni kuşak satranç programı. Evet, Kasparov daha sonra üç galibiyet, iki beraberlik aralık oyunu kazanmayı bilip insan onurunu kurtardı ama Derin Mavi takımı, o günden beri dış biliyor ve öc peşinde. Takım Mayıs'ta Manhattan'da yapılacak yeni bir Satranç partisi için hazırlıklarını sürdürüyor. Bugünlerde New York'ta bulunan laboratuvarlarda Derin Mavi, Depderin Mavi (Oğul-Mavi) bir tür silikon odipus sergileyerek ilk baba-oğul oyununu oynuyorlar. İlk 15 hamle standartlaşmış açılış hamleleri. Güvenli ve sürprizsiz.

Hamle 16 ve Oğul Mavi düşünmek için duruyor. Biraz sonra hamleyi açıklıyor "f4". f4? Bu hamle odadakileri hareketlendiriyor. f4! At piyonunu

iki kare ilerletiyor, Şah kanadı savunmasını gevşeterek etten bir bedenini yaptığında küstahça sayılacak bu hamleyle pozisyon üstünlüğü sağlamak düşüncesinde. Baştan beri takımda bulunan eski bir Amerika Şampiyonu bu hamlenin özel olduğunu söylüyor. Odadakiler buna katılırken oğul düşünmeye devam ediyor.

f4 hamlesinden sonra amansız Şah kanadı atağı piyon üzerine piyon yutuyor ve Baba 18 hamle sonra oyunu terk ediyor. Oda alkışlarla inliyor. Herkesin aklında aynı düşünce var, yeni program çok daha iyi. Kasparov'u böcek gibi ezip geçeceğiz...

Böceğe gelince, şimdilik gayet sakin. Manhattan'da bir toplantıda iyi

oynamam gerekecek, birkaç sürprizle karşılaşabilirim, yine de şansımın daha fazla olduğunu düşünüyorum.

Kasparov ve IBM'in 1.4 ton ağırlığındaki özel olarak geliştirilmiş paralel bilgisayarı Derin Mavi ikinci kez ringe çıkıyor.

Taktiklerdeki dehasıyla bilinen ve oyun ortasında strateji değiştirerek rakibini oyun dışına itveren Kasparov'u yenmek kolay iş değil. "Satranç aslında izleyici kitlesinin büyük bir kısmı için ikinci planda...Onlar daha çok makineyle ilgili" diyor PCA Dünya Şampiyonu Şubat 1996'daki oynadığı ilk partiyi hayatının en zor maçlarından biri olarak nitelendiriyor. 3-10 Mayıs günlerinde oynanacak oyunlarda sahne ve ışıklar hazır. Herkes büyük şov'u bekliyor.

Diğer yandan sonu bilinen bir filme gitmemeyi seçenler de var. Bunun için şöyle gerekçeler öne sürülüyor, birincisi Derin Mavi programcılarında birinin Kasparov'un yakın arkadaşı olması diğeri ise ilk partiden hemen sonra Kasparov'un 1997 için rövanş teklif etmesi. Bunda da kazanana verilecek 700.000 dolar ve kaybedenin alacağı 400.000 dolarların sıfırlarının etkili olduğu düşünülüyor.

Yine de bu maçları 3-10 Mayıs 1997 tarihleri arasında İnternet'ten canlı olarak izleyebilirsiniz. WWW servisinin adresi ise şöyle: www.chess.ibm.com

Özgür Tek

Time, 17 Mart 1997
<http://www.chess.ibm.com>

Su Üstünde Kalmaya Yarayan Kabarcıklar

Güney Kore'den bilim adamı ve aynı zamanda bir eğlence yeri sahibi Dr. Vong Whan Shin, su üstünde yüzebilen 0,5 mm kalınlığında giysiler yapmaya olanak tanıyan bir kumaş üzerinde çalıştığını açıkladı.

Bu kumaş, yoğunluğu çok az olan ve bir A4 kâğıdı büyüklüğündeki yüzeyde tam 200 000 küçük hava kabarcığı bulundurabilen polietilenden oluşuyor. Dışarıdaki sıcaklık -25°C olana kadar vücut sıcaklığını koruyabilen kumaş, 130 kg ağırlığa kadar olan insanları su üstünde tutabiliyor.

Elif Yılmaz

Science et Vie, Ocak 1997

TÜBİTAK MAM 25. Yıl Kutlamaları ve Ar-Ge Fuarı

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi 25. yılını kutluyor. 4 Haziran 1997 tarihinden başlayacak olan kutlamalarda çeşitli etkinlikler bulunuyor. Bunlardan ilk ikisi TÜYAP ve Ar-Ge'97 fuarları. 1995 yılında ilki yapılan Ar-Ge fuarında bilimsel Ar-Ge faaliyetlerinin tanıtılması ve kamuoyunun bu çalışmalarından haberdar edilmesi amaçlanıyordu. Türkiye'de ilk kez yapılan bu fuara TÜBİTAK, MAM, 14 özel firma, 20 üniversite ve 2 araştırma kuruluşu katılmıştı. Toplam 6000 kişinin gezdiği fuarın bu yılki amacı daha büyük bir kitleye ulaşarak, ülkenin bilimsel çalışmalarını sergilemenin yanında özel kuruluşlar,

sanayii, üniversite arasında ortak projeler sağlayarak çalışmalar yapılması, bilgi ve tecrübelerin birbirine aktarılması hedefleniyor. Bu çerçevede içinde Ar-Ge'97 fuarında çeşitli kuruluşlar seminer ve sunuşlarda bulunacak. 3-7 Haziran 1997 tarihleri arasında sürecek olan Ar-Ge'97 fuarı gerek MAM'nin bir teknopark niteliğine bürünecek çalışmalarını başlatmış olması gerekse ülkenin bilimsel altyapılanması açısından önem taşıyor. 9-14 Haziran tarihleri arasında Ar-Ge'97 katılımcıları çeşitli oda ve vakıflar, elçilikler arasında görüşme ve toplantılar olması bekleniyor. Fotoğraf, resim sergilerinin yanında çeşitli konserler yarışmalar ve sohbet toplantıları var.

İlgilenenler için; TÜBİTAK MAM, Gebze
Tel: 0 (262) 641 23 00 (7 Hat)
Faks: 0 (262) 641 72 50 (10 Hat)